

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÂRE nr. ____

din _____ 2026

Chișinău

Cu privire la aprobarea proiectului de lege pentru ratificarea Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”, semnat la Chișinău la 14 mai 2026

În temeiul art. 25 din Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat (republicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014, nr. 397-399, art. 704), cu modificările ulterioare, Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului spre examinare proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”, semnat la Chișinău la 14 mai 2026.

Prim-ministru

ALEXANDRU MUNTEANU

Contrasemnează:

Ministrul agriculturii
și industriei alimentare

Ludmila Catlabuga

Ministrul finanțelor

Andrian Gavriliță

PARLAMENTUL REPUBLICII MOLDOVA**L E G E****pentru ratificarea Acordului de facilitate de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”**

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. 1. – Se ratifică Acordul de facilitate de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”, semnat la Chișinău la 14 mai 2026.

Art. 2. – Guvernul va întreprinde măsurile necesare pentru realizarea prevederilor Acordului menționat.

Art. 3. – Ministerul Finanțelor va notifica Agenției Franceze de Dezvoltare ratificarea Acordului nominalizat.

Art. 4. – Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

Argumentarea oportunității de ratificare a contractului de împrumut de stat extern „Acord de facilitate de credit, dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Programul de Dezvoltare Integrată a Agriculturii și Irigațiilor – (iDRIP)”, semnat la Chișinău la 14 mai 2026”

A. Descrierea contractului de împrumut de stat extern.

1. Informații generale:

a) părțile la contract, dacă nu este clar din denumire, eventual alte părți terțe care pot participa la negocieri sau deveni părți la contract;

Părțile la Acord sunt Agenția Franceză de Dezvoltare și Republica Moldova.

b) nivelul contractului (interstatal, interguvernamental sau interdepartamental);

Contractul descris mai sus este interstatal.

c) forma și structura contractului.

Acordul de facilitate de credit este structurat în 17 secțiuni și 15 anexe.

2. Informații privind conținutul contractului:

a) obiectul și scopul contractului;

Agenția Franceză de Dezvoltare și Guvernul Republicii Moldova au convenit asupra unei abordări integrate pentru reabilitarea sistemelor de irigații și dezvoltarea capacităților MAIA, Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații și fermierilor.

Pentru realizarea acestui proiect, se estimează un credit total de circa 45 mil. Euro din partea AFD.

Scopul contractului este implementarea proiectului de reabilitare a 2 Sisteme Centralizate de Irigare transmise în gestiunea Asociațiilor Utilizatorilor de Apă pentru Irigații, prin extinderea ariei de deservire și dezvoltarea irigațiilor la scară mică pentru sporirea accesului fermierilor la resurse de apă calitativă pentru irigare, astfel:

Reabilitarea SCI „Criulenii de Sus” – va fi reabilitată o suprafață de circa 1276 ha. În prezent AUAI „Criulenii de Sus” dispune de 20 membri. În cadrul zonei care se propune a fi reabilitată, de servicii de irigare vor beneficia aproximativ 300 de deținători de terenuri, inclusiv Universitatea Tehnică din Moldova și SA „Cricova”.

Reabilitarea SCI „Călinești” – se va reabilita o suprafață de circa 1794 ha. AUAI „Pădurea Domnească” dispune în prezent de 7 membri. În rezultatul reabilitării SCI vor beneficia de servicii de irigare circa 65 de deținători de terenuri.

b) contractele în vigoare pe care acest contract este menit să le implementeze, să le amendeze sau să le substituie;

Nu este cazul.

c) termenul de valabilitate, modul de încetare și prelungire a valabilității contractului;

Acordul de facilitate de credit prevede rambursarea creditului până la data de 20.08.2041. Conform art. 18 „Intrarea în vigoare și durata” din Acord, acesta va rămâne în vigoare atâta timp cât orice sumă este restantă.

Adițional secțiunea 8 „Plata în avans și anulare” prevede alte cazuri de încetare, inclusiv plata anticipată voluntară, plata în avans obligatorie, anularea de către împrumutat sau creditor.

Acordul de facilitate de credit prevede posibilitatea de amendamente majore prin modificarea acordului de către părțile semnatare, inclusiv prelungirea valabilității.

d) modul de amendare a contractului.

Acordul de facilitate de credit prevede posibilitatea de amendamente prin modificarea acordului de către părțile semnatare. Astfel, acesta poate fi modificat în scris între părți conform clauzei 15.8 (b) din Acord.

Acordul de facilitate de credit prevede posibilitatea modificării Planului Financiar, cu condiția obținerii notificării prealabile de „lipsă de obiecții” din partea AFD.

B. Analiza de impact

Aspectul politic, cultural și social:

a) efectele contractului asupra relațiilor bilaterale și multilaterale ale Republicii Moldova, inclusiv în context internațional și regional;

În urma ratificării Acordului de facilitate de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”, Republica Moldova își va consolida relațiile bilaterale cu Republica Franceză și va reconfirma angajamentul său față de standardele internaționale de modernizare a infrastructurii agricole.

b) impactul asupra societății, a anumitor grupuri sau sectoare ale societății, a culturii și dezvoltării umane;

Prin ratificarea Acordului și implementarea proiectului de reabilitare a sistemelor centrale de irigare va avea un impact major asupra societății și a anumitor grupuri sau sectoare ale societății, cum ar fi:

- generarea către fermieri a profitului și sporului la recolta culturilor agricole obținut în rezultatul irigațiilor, ceea ce va genera venituri anuale la bugetul de stat și locale sub formă de impozit pe venit atribuibil sporului la recolta culturilor agricole obținut în rezultatul irigațiilor, inclusiv sub formă de taxe colectate pentru apă la irigare;
- creșterea productivității și calității producției – ceea ce va spori competitivitatea producției agricole autohtone, creând premisele necesare pentru majorarea exporturilor și substituirea importurilor;
- sporirea accesului fermierilor la apă pentru irigare – ceea ce va genera beneficii economice indirecte (atragera investițiilor private în tehnologii și practici moderne de-a lungul lanțurilor valorice, ceea ce va spori competitivitatea și exportul agroalimentar.

c) efectele asupra situației social-politice din Republica Moldova;

În urma reabilitării sistemelor de irigare respective se va da posibilitatea de a iriga cel puțin 3000 ha de terenuri agricole, ce va da un spor a producției agricole cu cel puțin 50 la sută în comparație cu media a ultimilor 10 ani.

Se estimează crearea a cel puțin 300 de noi locuri de muncă, contribuind astfel la dezvoltarea oportunităților economice în mediul rural și la reducerea migrației populației. Vor crește veniturile fermierilor ce irigă inclusiv terenurile agricole din ariile de deservire a SCI reabilite, respectiv vor crește încasările la bugetele publice, vor fi create premise, pentru dezvoltarea climatului investițional.

Modernizarea infrastructurii de irigații va crea premisele necesare pentru atragerea de noi investiții în sectorul procesării și al logisticii agroalimentare, sporind încrederea cetățenilor în capacitatea statului de a susține dezvoltarea economică durabilă, etc.

d) necesitatea sau existența unor consultări publice asupra contractului.

Acordul de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”) a fost plasat pe pagina web oficială particip-https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/16597.

Totodată, Acordul de facilitare de credit a fost supus avizării de către: Cancelaria de Stat, Ministerul Finanțelor, Ministerul Mediului, Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării, Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, Ministerul Afacerilor Externe, Ministerul Justiției și Centrul Național Anticorupție.

3. Aspectul economic și de mediu:

a) importanța domeniului de reglementare al contractului pentru economia Republicii Moldova;

Dezvoltarea domeniul hidroameliorației este o prioritate pentru Republica Moldova, stipulată și în obiectivele Strategiei naționale de dezvoltare agricolă și rurală pentru anii 2023-2030, aprobată prin Hotărârea Guvernului Nr. 56/2023. De asemenea, în conformitate prevederile art. 7 și anexei nr. 3 din Legea nr. 86/2014 privind evaluarea impactului asupra mediului, Agenția de Mediu a emis acorduri de mediu, pentru fiecare proiect în parte de reabilitarea a SCI.

Astfel, conform acordurilor de mediu eliberate de Agenția de Mediu nu sunt identificate efecte semnificative asupra mediului la reabilitarea SCI.

Reabilitarea SCI va contribui la îmbunătățirea calității și a cantității producției, creând premise pentru majorarea exporturilor și substituirea importurilor, iar accesul fermierilor la apă pentru irigare va genera beneficii economice în tehnologii și practici moderne de-a lungul întregului lanț valoric agroalimentar.

b) consecințele pozitive și negative pentru economia Republicii Moldova, precum și pentru mediu, inclusiv evaluă-rile aproximative ale acestora;

Aspecte pozitive

În rezultatul reabilitării Sistemelor Centrale de Irigare menționate se vor obține următoarele beneficii:

- Creșterea profitabilității și a productivității agricole. Reabilitarea și dezvoltarea sistemelor de irigare vor contribui la sporirea randamentului culturilor agricole și la asigurarea stabilității producției, diminuând impactul factorilor climatici asupra activităților agricole. Totodată, proiectul va consolida capacitatea economică a fermierilor și va spori competitivitatea sectorului agroalimentar. Efectele economice generate vor avea un impact pozitiv asupra bugetului public național, prin majorarea încasărilor din impozitul pe venit, precum și din taxele aferente utilizării apei pentru irigare.

- Sporirea competitivității. Îmbunătățirea calității și a cantității producției va consolida poziția produselor agricole autohtone pe piață, creând premise pentru majorarea exporturilor și substituirea importurilor.

- Stimularea investițiilor. Facilitarea accesului fermierilor la apă pentru irigare va genera beneficii economice indirecte, precum atragerea investițiilor private în tehnologii și practici moderne de-a lungul întregului lanț valoric agroalimentar.

Aspecte negative

Acordul de facilitate de credit implică achitarea dobânzilor. Pentru diminuarea impactului acestora pe durata negocierilor a fost redusă valoarea minimă a retragerilor pentru a împrumuta doar sumele real necesare și au fost introduse condiții mai bune, pentru obținerea tragerilor la dobândă fixă.

Astfel, Ministerul Finanțelor va avea flexibilitatea necesară de a gestiona tragerile cu impact minim asupra bugetului de stat.

Componenta 2 în valoare de 5,5 mil. euro, va fi folosită pentru finanțarea schemei de vânzare-cumpărare în rate, întreaga valoare, inclusiv dobânda fiind întoarsă de către beneficiari prin ADMA către Ministerul Finanțelor, astfel nu se va genera costuri suplimentare pentru bugetul de stat.

Adițional, impactul asupra bugetului de stat a fost diminuat prin atragerea unui grant din partea Uniunii Europene (25 %, din valoarea proiectului).

c) beneficiile directe și indirecte pentru economia Republicii Moldova obținute în procesul de implementare a contractului, cu evaluarea cantitativă și calitativă a acestora;

Implementarea acestui contract va crea premisele necesare pentru reabilitarea Sistemelor Centrale de Irigare menționate cât pentru dezvoltarea sistemelor de irigații la scară mică.

Astfel, se vor obține următoarele beneficii:

- Creșterea profitabilității și a productivității agricole. Reabilitarea și dezvoltarea sistemelor de irigare vor contribui la sporirea randamentului culturilor agricole și la asigurarea stabilității producției, diminuând impactul factorilor climatici asupra activităților agricole.

Totodată, proiectul va consolida capacitatea economică a fermierilor și va spori competitivitatea sectorului agroalimentar. Efectele economice generate vor avea un

impact pozitiv asupra bugetului public național, prin majorarea încasărilor din impozitul pe venit, precum și din taxele aferente utilizării apei pentru irigare.

- creșterea productivității și a calității producției – ceea ce va spori competitivitatea producției agricole autohtone, creând premise pentru majorarea exporturilor și substituirea importurilor.

- îmbunătățirea accesului fermierilor la apă pentru irigare, fapt ce va genera beneficii economice indirecte, precum atragerea investițiilor private în tehnologii și practici moderne de-a lungul lanțurilor valorice, sporind astfel competitivitatea și exportul agroalimentar.

d) perspectiva dezvoltării fructuoase a relațiilor în domeniul de reglementare a contractului;

Implementarea Proiectului de reabilitare a sistemelor centralizate de irigare va contribui la extinderea capacităților de irigare, la diminuarea impactului secetei asupra sectorului agricol și la asigurarea unei gestionări eficiente și durabile a resurselor de apă.

Totodată, proiectul va sprijini creșterea rezilienței agriculturii la schimbările climatice și dezvoltarea durabilă a sectorului agroalimentar.

e) analiza de impact, elaborată conform Metodologiei de analiză a impactului în procesul de fundamentare a proiectelor de acte normative, aprobată prin Hotărârea Guvernului nr. 23/2019.

Nu este necesar, deoarece ratificarea proiectului de lege a Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea Proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”, nu reglementează activitatea de întreprinzător.

4. Aspectul normativ:

a) compatibilitatea contractului cu prevederile Constituției Republicii Moldova;

Prevederile Acordului sunt compatibile cu prevederile Constituției Republicii Moldova.

b) compatibilitatea contractului cu Carta ONU, cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional;

Prevederile Acordului de facilitare de credit, nu vine în contradicție cu angajamentele Republicii Moldova asumate la nivel internațional și regional sunt compatibile cu cartea ONU.

c) compatibilitatea contractului cu legislația Uniunii Europene;

Acordul de facilitare de credit, nu contravine cu legislația Uniunii Europene.

Potrivit pct. 10.7 și 17.1, Acordul este guvernat de legislația franceză și se supune jurisdicției instanței franceze.

d) existența actelor normative interne care necesită a fi aduse în concordanță cu prevederile contractului, cu indicarea expresă a actelor

normative și a prevederilor acestora care urmează a fi modificate, completate sau abrogate;

Nu este cazul.

e) necesitatea adoptării unor acte normative noi în vederea implementării eficiente a prevederilor contractului;

În vederea implementării eficiente a prevederilor Acordului, va fi elaborat proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”.

f) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni privind asigurarea compatibilității contractului.

Nu este cazul sau va fi elaborat ulterior, după caz.

5. Aspectul instituțional și organizatoric:

a) formele de cooperare prevăzute în contract sub aspect instituțional și organizatoric;

Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, va asigura implementarea proiectului menționat, prin angajarea, după necesitatea, a unor specialiști/experti contractați. Totodată, Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii, va implementa Componenta nr.2, iar Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală va asigura realizare unor acțiuni din Componenta nr.3.

Monitorizarea și coordonarea realizării proiectului se va efectua de către Ministerul Agriculturii și Industriei și Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, prin organizarea unor ședințe de lucru lunare. Acestea vor viza colectarea de date privind indicatorii specificați, ce oferă informații pentru posibile ajustări și replanificări pe parcursul implementării proiectului, în scopul îmbunătățirii rezultatelor finale.

De asemenea, conform Acordului și metodologiei AFD, monitorizarea va fi asigurată și de către reprezentanții AFD.

Totodată, Expertise France, o subdiviziune a AFD, va acorda suport/expertiză Agenției Naționale de Îmbunătățiri Funciare în procesul de implementare a proiectului.

b) necesitatea înființării unor instituții sau structuri noi naționale și internaționale sau a modificării celor existente;

În vederea realizării prevederilor prezentului Acord, nu este necesară crearea unor noi structuri.

c) necesitatea abilitării unor persoane sau instituții cu împuterniciri noi;

Nu este cazul.

d) necesitatea asigurării cu resursele umane corespunzătoare pentru implementare;

Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare (ANIF), va asigura implementarea proiectului menționat prin angajarea, după necesitate, a unor specialiști/experti contractați, fiind astfel necesară fortificarea capacităților instituționale ale acesteia. Totodată, Agenția pentru Dezvoltarea și Modernizarea Agriculturii va implementa Componenta nr.2, iar Centrul de Consiliere Agricolă și Rurală va asigura realizare unor acțiuni din Componenta nr.3, fiind necesară, după caz, consolidarea capacităților acestora.

e) instituția sau instituțiile naționale responsabile de negocierea, semnarea și/sau implementarea contractului;

Conform Hotărârii Guvernului nr. 85/2026, instituțiile naționale responsabile de negocierea contractului:

- Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare;
- Ministerul Finanțelor;
- Ministerul Mediului;
- Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării;
- Cancelaria de Stat a Republicii Moldova.

Conform Hotărârii Guvernului nr. 251/2026, instituția responsabilă pentru semnarea Acordului la data de 14 mai curent, a fost Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare reprezentată de către dna. Ludmila Catlabuga.

Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare, va asigura implementarea Proiectului iDRIP. Implementarea operațională a proiectului va fi condusă de Echipa de Proiect iDRIP (EP), compusă din personal permanent din cadrul ANIF.

Această echipă de proiect va fi susținută de o Echipă de Asistență Tehnică (AT/prin Expertise France), specializată în managementul de proiecte similare, în funcție de nevoile de sprijin pentru fiecare dintre pozițiile din EP.

Componenta nr.2 va fi implementată de către ADMA.

Monitorizarea strategică a proiectului va fi efectuată de către Comitetul de Coordonare a Proiectului, format din reprezentanți ai Cancelariei de Stat, Ministerului Finanțelor, MAIA, ANIF și Ministerul Mediului, iar cea operativă – de Comitetul Tehnic al Proiectului, format din reprezentanți ai ANIF, Ministerului Mediului, Instituției Publice Administrația Națională „Apele Moldovei”, ADMA, AUAI și CCAR.

f) necesitatea, forma și modalitatea întocmirii și prezentării eventualelor rapoarte de implementare pe plan intern și internațional;

Forma și modalitatea de întocmire și prezentare a rapoartelor de implementare, atât pe plan intern, cât și internațional, se stabilesc de comun acord cu creditorul, inclusiv prin utilizarea unor modele standardizate agreate.

Acordul instituie un sistem de raportare structurat, continuu și comprehensiv, aplicabil pe întreaga durată de implementare a Proiectului „Programul de Dezvoltare Integrată a Agriculturii și Irigațiilor (iDRIP)”, rapoartele vor fi întocmite de către Agenția de Implementare ANIF (Componentele nr.1, 3 și 4) și ADMA (Componenta 2).

Totodată, raportul final pe proiect va fi generalizat de către ANIF.

Obligațiile de raportare aferente implementării proiectului sunt diferențiate în funcție de natura și periodicitatea acestora, vizând componentele tehnică, financiară, socială și de mediu ale proiectului, după cum urmează:

- rapoarte semestriale privind progresul tehnic și financiar al proiectului;
- rapoarte anuale de monitorizare a indicatorilor de performanță, elaborate conform formularului standardizat prevăzut în Anexa nr. 7;
- rapoarte semestriale privind monitorizarea respectării angajamentelor sociale și de mediu (ESCP).

Totodată, obligațiile de raportare subzistă și ulterior finalizării tehnice a proiectului. În acest sens, Acordul prevede prezentarea unui raport final general în termen de până la 3 luni de la data finalizării proiectului, iar anumite obligații contractuale, inclusiv cele privind confidențialitatea și furnizarea informațiilor, rămân aplicabile pentru o perioadă de până la 5 ani de la efectuarea ultimei plăți.

Per ansamblu, sistemul de raportare instituit prin Acord are un caracter riguros, predictibil și echilibrat, asigurând monitorizarea eficientă a implementării proiectului, concomitent cu utilizarea unor instrumente standardizate și implicarea directă a entităților responsabile de implementare, în vederea eficientizării procesului de raportare și optimizării sarcinii administrative aferente Împrumutatului.

g) organul responsabil de prezentarea rapoartelor privind implementarea contractului și instituțiile care vor prezenta acesteia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor;

Instituția responsabilă de prezentarea rapoartelor privind implementarea Acordului este Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare, iar instituțiile care vor furniza acestuia informația necesară pentru întocmirea rapoartelor sunt Agenția Națională de Îmbunătățiri Funciare împreună cu echipa de implementare a proiectului respectiv.

De asemenea, Expertise France va întocmi rapoarte, inclusiv financiare, în adresa AFD, coordonate cu ANIF.

h) necesitatea sau existența unui plan de acțiuni instituțional sau interinstituțional privind asigurarea măsurilor organizatorice.

Nu este necesar la această etapă.

6. Aspectul financiar:

a) beneficiile și angajamentele financiare pe care le presupune contractul;

Aceste activități vor duce la rezultate pe termen mediu, inclusiv creșterea productivității agricole, acces îmbunătățit la servicii de irigații, noi oportunități de angajare și o mai bună gestionare a resurselor naturale. Pierderile legate de secetă vor fi reduse semnificativ, agricultura devenind mai previzibilă și mai sustenabilă. Proiectul va contribui, de asemenea, la creșterea economică rurală prin crearea de noi locuri de muncă de-a lungul lanțului valoric agricol. Pe termen lung, aceste rezultate vor contribui la transformarea sistemică, consolidând rezistența

comunităților rurale la șocurile climatice și fluctuațiile pieței. Prin îmbunătățirea gestionării resurselor de apă și promovarea utilizării durabile a terenurilor, proiectul va contribui la asigurarea sustenabilității pe termen lung a sectorului agricol din Republica Moldova.

Condiții avantajoase financiare pentru bugetul de stat prin reducerea comisionului de angajare, reducerea valorii minime a tragerilor și flexibilitatea mai mare la alegerea ratei flexibile a dobânzii. În mod general AFD este un creditor avantajos pentru RM fapt confirmat de existența mai multor acorduri de finanțare între RM și AFD.

Implementarea proiectului implică contractarea unui credit extern, fapt ce va genera un impact asupra bugetului de stat și asupra datoriei publice, întrucât rambursarea creditului și plata dobânzilor vor fi efectuate din surse bugetare aprobate pentru gestionarea datoriei publice, conform prevederilor Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat.

Guvernul Republicii Moldova va contribui la finanțarea Programului prin:

- Acoperirea costului oricăror taxe și impozite (inclusiv taxa pe valoarea adăugată), cu excepția Componentei 2 (7,9 milioane EUR);
- Acoperirea costurilor auditurilor anuale (0,2 milioane EUR);
- Acoperirea costurilor Echipei de Proiect iDRIP (0,25 milioane EUR);
- Investiții pentru crearea unor spații de birouri adecvate și funcționale la ANIF pentru Echipa de Proiect iDRIP și Echipa de Asistență Tehnică și acoperirea costurilor cheltuielilor operaționale aferente pe durata proiectului (0,075 milioane EUR).

De asemenea, Acordul poate genera anumite obligații financiare pentru partea beneficiară legate de recuperarea costurilor neeligibile, inclusiv a costurilor tranzacționale și comisioanelor.

Sursa de acoperire a mijloacelor financiare va fi bugetul de stat, Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare urmând să înainteze, în procesul de elaborare a Cadrului Bugetar pe Termen Mediu 2027-2029 propuneri de alocare a mijloacelor financiare destinate achitării taxelor și impozitelor în cadrul proiectului, repartizate pe ani.

Studiul de fezabilitate a efectuat o analiză economică detaliată a programului iDRIP, care a determinat un randament economic echitabil și competitiv (rata internă de rentabilitate de 22,6 %) și fără riscuri economice deosebite.

Toate măsurile întreprinse pentru reducerea costurilor și a riscurilor suplimentare vor fi stabilite la elaborarea documentației de proiect și verificării acestora, și alegerii soluțiilor tehnice de implementare a proiectului. O atenție deosebită se va acorda organizării licitațiilor internaționale pentru reabilitarea infrastructurii de irigare pentru a obține cele mai bune condiții pentru bugetul de stat.

Studiul de fezabilitate a identificat matricea prealabilă a riscurilor, modalitățile de gestionare a acestora urmând a fi specificate în Manualul de Proceduri a Programului.

b) evaluarea comparativă, până la intrarea în vigoare a contractului și după aceasta, a riscurilor și a costurilor, în special a cheltuielilor din bugetul de stat, local, a asigurărilor sociale de stat și a altor fonduri publice, precum și a veniturilor așteptate în contextul implementării contractului;

Pentru analiza proiectului în cadrul sistemului informațional RPIC s-a efectuat evaluarea comparativa cost-beneficiu și cadrul de gestiune a riscurilor.

Proiectul de reabilitare a SCI prezintă un cost de oportunitate minim, deoarece zona nu are alte opțiuni viabile de infrastructură de irigații. Lipsa reabilitării ar duce la pierderi continue în agricultură din cauza secetelor frecvente. Investiția de modernizarea a acestor sisteme este, astfel, cea mai bună utilizare a resurselor disponibile.

Orizontul de timp pentru evaluarea beneficiilor și costurilor proiectului este de 25 de ani, perioada în care infrastructura reabilitată va funcționa la capacitate maximă. Pe termen lung, proiectul va contribui la stabilitatea economică a regiunii și la creșterea veniturilor populației.

Performanța economică a proiectului este măsurată prin valoarea actualizată aproximativ 740 mil.lei, ceea ce demonstrează un randament financiar pozitiv și contribuția semnificativă la bunăstarea economică a regiunilor. Indicatorii monetari relevă că proiectul va avea un impact pozitiv și sustenabil asupra comunităților locale.

Impactul proiectului asupra economiei locale v-a include crearea de locuri de muncă și generarea de venituri suplimentare pentru fermieri. Proiectul va atrage investiții suplimentare în infrastructură și va contribui la creșterea PIB-ului regional prin producția agricolă extinsă și exporturi.

Comparativ cu scenariul „fără proiect”, care ar duce la deteriorarea infrastructurii existente și la pierderi continue de venituri pentru fermieri, implementarea proiectului aduce o îmbunătățire incrementală semnificativă a fluxurilor de numerar ale fermierilor. Indicatorii economici relevă că, odată ce proiectul va fi finalizat, fermierii vor beneficia de o creștere a productivității agricole cu aproximativ 30 %, ceea ce va genera venituri suplimentare anuale. În lipsa irigației fiabile, aceștia ar fi forțați să cultive doar culturi cu cerințe reduse de apă, care aduc profituri mai mici și sunt vulnerabile la secetă. Pe termen lung, proiectul va permite fermierilor să acceseze piețe mai profitabile, inclusiv pentru exportul de produse agricole de înaltă calitate, contribuind astfel, la creșterea competitivității sectorului agricol local.

De asemenea, îmbunătățirea infrastructurii de irigații va contribui la diminuarea riscurilor asociate secetei și schimbărilor climatice, oferind fermierilor un grad sporit de stabilitate financiară și predictibilitate a activităților agricole. Indicatorii de performanță relevă sustenabilitatea proiectului pe termen lung, prin contribuția semnificativă la creșterea veniturilor agricole, sporirea rezilienței sectorului agricol și reducerea riscurilor economice suportate de fermieri.

c) măsurile întreprinse pentru reducerea costurilor și riscurilor;

Toate măsurile destinate reducerii costurilor și a riscurilor suplimentare vor fi stabilite în etapa de elaborare și verificare a documentației de proiect, precum și prin selectarea soluțiilor tehnice optime pentru implementare acestuia.

d) cheltuielile necesare pentru realizarea acțiunilor legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric ale contractului.

În urma negocierilor, nu au fost identificate acțiuni legate de aspectele normativ, instituțional și organizatoric ale contractului, care să necesite cheltuieli.

7. Aspectul temporar:

a) etapele și termenele realizării măsurilor preparatorii până la și după intrarea în vigoare a contractului, indispensabile pentru punerea în aplicare a acestuia;

În vederea implementării eficiente a prevederilor Acordului va fi elaborat proiectul de lege pentru ratificarea Acordului de facilitare de credit dintre Republica Moldova și Agenția Franceză de Dezvoltare pentru realizarea proiectului „Programul de dezvoltare integrată a agriculturii și irigațiilor – (iDRIP)”. Ulterior, conform procedurilor legale, Acordul urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova, promulgat și publicat în Monitorul Oficial.

Ulterior, conform procedurilor legale, Acordul urmează a fi ratificat de către Parlamentul Republicii Moldova, promulgat și publicat în Monitorul Oficial.

b) oportunitatea aplicării provizorii a contractului;

Nu este cazul.

c) etapele și termenele de implementare a contractului;

Anexa 2 „Descrierea proiectului” din Acord include descrierea modalităților de implementare a fiecărei componente. Componenta cu cele mai mari resurse este Componenta 1, „Reabilitarea SCI- lor”, care va fi implementată în perioada anilor 2027-2030.

Acordul de facilitare de credit prevede rambursarea creditului până la data de 20.08.2041. Conform art. 18 „Întrarea în vigoare și durata” din Acord, acesta va rămâne în vigoare și în vigoare atâta timp cât orice sumă este restantă.

d) periodicitatea prezentării rapoartelor de monitorizare sau evaluare a implementării contractului și/sau a organizării reuniunilor sau a consultațiilor privind implementarea contractului;

Conform clauzei 12.2 (a), „Raportare” din Acordul de facilitare de credit prevede elaborarea rapoartelor semestriale tehnice, financiare.

Pe plan național conform prevederilor legislației în vigoare.

e) posibilitatea și consecințele suspendării sau a încetării contractului în situații speciale;

În conformitate cu clauza 4.3 „dobânzi de întârziere” și clauza 13 (a) „angajamente și obligații” din Acordului de facilitare de credit este stipulat despre prevederile nerespectării clauzelor prevede cazurile ce implică anularea și suspendarea inclusiv, neprezentarea rapoartelor, prezentarea datelor eronate și situațiile când îndeplinirea obligațiilor contractuale din partea Republicii Moldova contravin legislației. Aceeași secțiune stipulează 3 cazuri care implică suspendarea și încetarea contractului:

- Stoparea implementării proiectului pe o durată mai mare de 6 luni;

- Întârzierea implementării proiectului până la termenul limită de implementare tehnică;
- Republica Moldova sau Agenția de implementare (ANIF) se retrage din proiect.

f) eventuale obligații care ar putea rămâne în vigoare după stingerea contractului.

Acordul prevede că după stingerea contractului rămân în vigoare o serie de obligații precum: păstrarea documentelor (pct. 3.4.12), și gestionarea reclamațiilor sociale și de mediu, care încă nu au fost soluționate.

De asemenea, obligațiile prevăzute la pct. 12.3 „Informații – diverse” și pct. 15.9 „Confidențialitate – divulgarea informațiilor” vor supraviețui încetării prezentului Acord și vor rămâne valabile și opozabile pentru o perioadă de cinci (5) ani de la ultima Dată de Plată.

C. Rezultatele negocierilor.

a) descrierea succintă a procesului de negocieri și a rezultatelor acestora;

Negocierile oficiale a avut loc sub forma de ședință în format hibrid la data de 6 mai 2026.

Rezultatul negocierilor este materializat în proiectul final al Acordului de facilitare de credit, care consemnează consensul părților asupra condițiilor financiare și tehnice privind implementarea Proiectului „Programul de Dezvoltare Integrată a Agriculturii și Irigațiilor (iDRIP)”.

b) limba în care s-au desfășurat negocierile;

Negocierile sau desfășurat în limbile română și franceză.

c) gradul de corespundere a rezultatelor negocierilor cu mandatul și scopul negocierilor;

Rezultatele negocierilor se încadrează integral în limitele mandatului aprobat și ale obiectivelor stabilite, asigurând instituirea cadrului juridic și operațional necesar pentru implementarea Proiectului „Programul de Dezvoltare Integrată a Agriculturii și Irigațiilor (iDRIP)”.

d) aspectele esențiale ale contractului care au fost modificate și completate în urma negocierilor.

În urma negocierilor, nu au fost operate modificări sau completări de ordin esențial asupra clauzelor contractuale.

D. Analiza oportunității ratificării:

a) data și locul semnării/aprobării tratatului;

Acordul de facilitare de credit a fost semnat la data de 14 mai curent în incinta Casei Guvernului.

b) data intrării în vigoare pe plan internațional sau condițiile necesare pentru intrarea în vigoare pe plan internațional;

Contractul va intra în vigoare după ratificarea de către Parlamentul Republicii Moldova, promulgarea legii de ratificare a Acordului de către președintele Republicii Moldova și publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

c) prevederile privind necesitatea și modalitatea îndeplinirii procedurilor interne necesare pentru intrarea în vigoare;

Contractul va intra în vigoare după ratificarea Acordului de către Parlamentul Republicii Moldova, promulgarea legii de ratificare a Acordului de către președintele Republicii Moldova și publicarea acestora în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

d) existența unor eventuale rezerve ale altor părți la contract care ar putea afecta aplicarea acestuia;

Prezentul Acord de facilitare de credit este condiționat de Acordul de grant. De asemenea, până la efectuarea tragerii doi de fonduri, Republica Moldova urmează să asigure cu officii și tehnică de birou, (calculatere, mese etc.), echipa de asistență tehnică a proiectului, angajată de Expertise France.

e) îndeplinirea procedurilor interne de către cealaltă parte/celelalte părți și durata preconizată;

Se va asigura respectarea procedurilor stabilite de Consiliul de Administrare al AFD, cu îndeplinirea cerințelor prevăzute în Anexa nr. 4 „Condiții suspensive”.

f) termenul de valabilitate al contractului;

Termenul de valabilitate a Acordului de facilitare de credit prevede rambursarea creditului până la data de 20.08.2041. Conform art. 18 „Intrarea în vigoare și durata” din Acord, acesta va rămâne în vigoare atâta timp cât orice sumă este restantă.

Acordul de facilitare de credit prevede posibilitatea de amendamente majore prin modificarea acordului de către părțile semnatare, inclusiv prelungirea valabilității.

g) informații privind proiectul sau proiectele de acte normative care au fost elaborate și prezentate concomitent Parlamentului, în vederea ajustării cadrului juridic existent la prevederile contractului, în cazul în care există o astfel de necesitate.

Nu este cazul.

Secretar de Stat

Vasile ȘARBAN